Määräys roskaantuneen kiinteistön siivoamisesta sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi, Laukaa, Vehniä

Lupa- ja valvontalautakunta 28.10.2026 § 100
609/11.04.00/2026

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

Koska [redacted] ei ole roskaantumisen aiheuttajana noudattanut riittävissä määrin hänelle annettuja kehotuksia kiinteistön [redacted] siivoamisesta, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta jätelain 126 §:n nojalla seuraavat velvoitteet ja asettaa juoksevan uhkasakon päävelvoitteen 1 tehosteeksi ja kiinteän uhkasakon päävelvoitteen 2 tehosteeksi.

Päävelvoite 1:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää [redacted] siivoamaan kiinteistöltä [redacted] jätteet sekä jätteeksi katsottavat käytöstä poistetut tavarat, laitteet, materiaalit ja ajoneuvot **31.5.2027** mennessä. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaaviin vastaanottopaikkoihin.

Päävelvoite 2:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää [redacted] esittämään ympäristönsuojelulle tositteet kiinteistöltä [redacted] poiskuljetettujen jätteiden toimittamisesta asianmukaisiin vastaanottopaikkoihin **7.6.2027** mennessä.

Perusteet päävelvoitteille:
Jätelaki (646/2011) 5, 13, 72, 73, 75, 122, 126 §:t
Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä tai niihin rinnastettavaa haittaa. Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Kiinteistön siivoamisesta on annettu velvoitetulle vuosina 2025 ja 2026 kaksi kehotusta, eikä siivoamista ole kehotusten määräaikojen puitteissa suoritettu riittävissä määrin. Ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan merkittävä osa kiinteistön pihalla olevasta materiaalista, mukaan lukien ajoneuvoista, on katsottava käytöstä poistetuksi tai poistettavaksi, eli jätteeksi, niiden kunnon, huolenpidon asteen ja säilytystavan vuoksi. Osa ajoneuvoista on Traficomin tietojen mukaan ollut edellisen kerran käytössä (katsastettuna) noin 20 vuotta sitten. Ilmakuvien perusteella ainakin jotkut ajoneuvot näyttävät olleen kiinteistöllä samoilla sijoillaan jo yli 10 vuotta. Monista ajoneuvoista puuttuu osia ja ne ovat osin maahan painuneita sekä jäkälöityneitä ja sammaloituneita.

Ajoneuvoista on poistettu rekisterikilpiä. Niiden määrä on huomattavan suuri, kun otetaan huomioon se, että niiden kunnostusta on esitetty hoidettavan yhden henkilön toimesta. Ympäristönsuojelu katsoo, että merkittävästi suurimman osan ajoneuvoista on katsottava olevan käytöstä poistettuja tai käytöstä poistettavia ja täten jätelain tarkoittamaa jätettä. Ajoneuvojen tilanne käy ilmi tarkastuksilla otetuista valokuvista, jotka ovat päätöksen oheismateriaalina. Kiinteistöllä on myös muuta jätettä ajoneuvojen lisäksi. Omaisuuden suojan osalta todettakoon, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus on eräästä Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan siivousmääräyksestä tehdystä valituksesta antamassaan päätöksessä 19.10.2022 (H2025/2022) todennut seuraavaa: ”Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on tarvittaessa annettava määräyksiä siivoamisesta, jotta jätelain tarkoitus toteutuisi. Antaessaan jätelain edellyttämän siivousmääräyksen viranomainen ei ole loukannut [velvoitetun] perustuslain mukaista omaisuuden suojaa.”

Tarkastusten perusteella käytöstä poistettua jätteeksi katsottavaa tavaraa ja ajoneuvoja on kiinteistön pihapiirissä siinä määrin, että kiinteistön on katsottava olevan jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantunut aiheuttaen epäsiisteyttä, maiseman rumentumista ja viihtyisyyden vähentymistä ja muuta siihen rinnastettavaa haittaa.

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue. Tarkastuksilla saatujen tietojen perusteella roskaantuminen on aiheutunut velvoitetun toiminnasta. Velvoitettu omistaa kiinteistön.

Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa. Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Päävelvoitteen määräajan pituutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus sekä velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä. Autonromuista ja metalliromusta on mahdollista saada tuloa kattamaan ainakin osaa siivouskustannuksista. Lisäksi todettakoon, että siivoamisen toteutuksessa on mahdollista hyödyntää ulkopuolista apua, eikä sitä ole välttämätöntä suorittaa fyysisesti itse.

Valvontaviranomaisella tai tämän määräämällä viranhaltijalla on jätelain 122 §:n mukaan oikeus pyynnöstä saada jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta. Tositteiden toimittamisvelvoitteella varmistetaan, että jätteet on toimitettu asianmukaisiin vastaanottopaikkoihin.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 1 tehosteeksi:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 1000

euroa. Mikäli päävelvoitetta 1 ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 1000 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 2 tehosteeksi:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi kiinteän uhkasakon, jonka suuruus on 500 euroa.

Perusteet uhkasakoille:
Jätelaki (646/2011) 129 §
Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 18, 19, 22-24 §:t
Velvoitettua on kuultu siivousmääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Kirjallista selitystä ei ole annettu kuulemisaikana. Velvoitettu on toimittanut kuulemisajan päättymisen jälkeen sähköposteja, joissa hän on ottanut kantaa siivousvelvoitteeseen.

Velvoitetulla katsotaan roskaajana ja kiinteistön omistajana olevan oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Mikäli siivoaminen suoritetaan ja tositteet toimitetaan ennen annettuja määräaikoja, raukeaa uhkasakkomenettely. Jos siivoamista ei ole tehty ja tositteita toimitettu määräaikoihin mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakon/t maksettavaksi, asianosaista kuullaan ennen uhkasakkojen tuomitsemista.

Velvoitettua velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön omistajalle kiinteistöön liittyvistä päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetuista uhista. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevista velvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetuista uhista merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku
Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen jakelu
Saantitodistuksella velvoitetulle ([redacted])

Tiedoksi
Lupa- ja valvontavirasto (sähköpostitse kirjaamoon)

Päätös

Vs. ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Laukaan Vehniällä kiinteistöllä [redacted] ([redacted]) on havaittu jätteeksi katsottavan materiaalin varastointia ja kiinteistön roskaantumista. Asia on tullut vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa kesällä 2025 toisen viranomaistahon ilmoituksesta. Kiinteistön omistaa [redacted] (jäljempänä *velvoitettu*). Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueelle, kiinteistöllä kulkee purouoma. Kiinteistö sijoittuu yleiskaava-alueelle.

Kohteessa suoritettiin tarkastus 12.8.2025, jonka pohjalta kiinteistön todettiin olevan jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut. Velvoitettu osallistui tarkastukselle. Kiinteistöllä havaittiin useita ajoneuvoja (valokuvien perusteella laskettuna noin 30-40 henkilöautoa sekä joitakin työkoneita (kuten traktoreita) ja vene), sekalaista metalliromua, renkaita, kemikaaliastioita ja akkuja. Velvoitetulle, joka oli tarkastuksella saatujen tietojen perusteella roskaantumisen aiheuttaja, annettiin kehotus kiinteistön siivoamisesta. Kehotuksen määräaika kului umpeen 30.4.2026. Kehotuksen määräajan jälkeen velvoitettuun otettiin yhteyttä tarkastusajankohdan sopimiseksi. Velvoitettu toi sähköpostitse 4.5.2026 esiin, että tarkastuksen järjestäminen olisi turhaa, koska siivousta ei ollut tehty. Viestissään hän viittasi henkilökohtaisiin syihin. Tarkastusta ei tässä yhteydessä suoritettu, vaan kiinteistön siivoamisesta annettiin velvoitetulle uusi kehotus ja samassa yhteydessä häntä kuultiin 7.5.2026 päivätyllä kirjeellä siivousmääräyksen antamisesta sekä uhkasakon asettamisesta määräyksen tehosteeksi. Kehotuksessa todettiin, että kiinteistöltä tulee siivota jätteet, jätteeksi katsottavat käytöstä poistetut tavarat, laitteet ja ajoneuvot sekä kemikaalilla nuhraantunut maa-aines. Lisäksi tositteet jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn velvoitettiin säilyttämään ja esittämään seuraavalla tarkastuksella. Kuulemisen osalta kirjeessä tuotiin esiin, ettei selityksen antamatta jättäminen estä asian ratkaisua.

Kirjallista selitystä ei toimitettu kuulemisaikana. Tarkastusaikaa koskevaan sähköpostiin 18.10.2026 ja 19.10.2026 antamissaan vastauksissa velvoitettu kertoi, ettei kiinteistöllä ole tehty näkyvää siivousta muiden kiireiden takia. Ajoneuvoihin liittyen velvoitettu toi viesteissään esiin muun muassa omaisuudensuojan ja ihmetteli sitä, miten ulkopuolinen taho voi määrätä omaisuutta hävitettäväksi. Velvoitetun mukaan perusteluja ei ole annettu esimerkiksi sille, mitä ja miten paljon omalla tontilla saa omistaa. Lisäksi hän viittasi siihen, että miten ympäristönsuojelu voi pystyä määrittelemään, millaiset resurssit hänellä on kunnostaa ajoneuvoja. Hän kertoi myös kokemuksestaan, tiloistaan ja välineistöstään koskien kunnostustöitä. Ajoneuvot eivät hänen mukaansa häiritse ketään, ne eivät näy kiinteistön ulkopuolelle, luonto ei kärsi niistä, eikä niistä aiheudu pilaantumista. Velvoitetun sähköpostit ovat kokonaisuudessaan esityslistan ohessa.

Kiinteistöllä järjestettiin tarkastus kuulemiselle varatun määräajan (30.9.2026) jälkeen 21.10.2026. Velvoitetun mukaan kiinteistöltä ei ollut kuljetettu pois jätemateriaalia edellisen tarkastuksen jälkeen. Kiinteistön todettiin tarkastuksen perusteella olevan ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan yhä roskaantunut ja epäsiisti. Ajoneuvoja kiinteistöltä laskettiin 42 kappaletta, lisäksi kiinteistöllä on myös muuta jätettä. Tarkastuksen pohjalta todettiin, että asia tullaan viemään lautakunnan päätettäväksi.

Esityslistan ohessa:
- Muistio tarkastukselta 12.8.2026 kuvaliitteineen
- Kehotus ja kuuleminen 7.5.2026
- Muistio tarkastukselta 21.10.2026 kuvaliitteineen

Velvoitetun kanssa käytyjä sähköpostikeskusteluja:
- Siivouskehotuksen antamisen jälkeen elokuussa 2025
- Kuulemisen yhteydessä toukokuussa 2026 (*sisältää salassa pidettävää tietoa, JulkL 621/1999 § 24 kohta 25, jaetaan erikseen sähköpostilla lautakunnan jäsenille*)
- Kuulemisajan päätyttyä lokakuussa 2026

Esittelijä	Vs. ympäristötoimenjohtaja Pälvi Pöyhönen
Valmistelija	Vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168